

БӨЛІМ: ҰСТАЗ ПЛАТФОРМАСЫ

Педагогтерді аттестаттаудан өткізу қағидалары мен шарттары

ЖАРИЯЛАНДЫ
30.12.2025

ТІРЕК СӨЗДЕР
Аттестация, платформа ұстаз, ұстаз,
ұстаз аттестация, ұстаз платформасы

СІЛТЕМЕ
<https://bilimger.kz/186288/>

Сурет 1. Педагогтерді аттестаттаудан өткізу қағидалары мен шарттары

Бұл нұсқаулық **педагогке (мұғалімге), әдіскерге, ұйым басшысына және басшы орынбасарына** біліктілік санатын **беру немесе растау** тәртібін түсіндіреді. Аттестаттаудың мақсаты — сіздің **кәсіби деңгейіңізді** (біліміңіз, сабақ беру сапасы, нәтиже, тәжірибе тарату, кәсіби даму) **ресми түрде бағалап**, соған сай **біліктілік санатын** бекіту.

1) КІМДЕР АТТЕСТАТТАУДАН ӨТЕДІ ЖӘНЕ ҚАНША ЖЫЛҒА БЕРІЛЕДІ?

Аттестаттаудан өтетіндер:

- педагогтер (оның ішінде педагог-тағылымдамашы/педагог және жоғары

санаттар),

- әдіскерлер,
- білім беру ұйымы басшылары,
- басшы орынбасарлары.

Біліктілік санатының қолданылу мерзімі:

- педагогтер, әдіскерлер, басшы орынбасарлары үшін — **5 жыл**,
- басшылар үшін — **3 жыл**.

2) БІЛІКТІЛІК САНАТТАРЫ (САТЫ-САТЫСЫМЕН)

Педагогтер үшін негізгі санаттар

1. педагог-тағылымдамашы
2. педагог
3. педагог-модератор
4. педагог-сарапшы
5. педагог-зерттеуші
6. педагог-шебер

Басшылар мен орынбасарлар үшін (басқарушылық санаттар)

- үшінші санаттағы басшы / басшының орынбасары
- екінші санаттағы басшы / басшының орынбасары
- бірінші санаттағы басшы / басшының орынбасары

3) МАҢЫЗДЫ ҚАҒИДАЛАР (КӨП АДАМ ШАТАСТЫРАТЫН ЖЕРЛЕР)

3.1 Санат атқаратын лауазым бойынша беріледі

Санат сіздің нақты жұмыс істеп отырған **лауазымыңызға** байланысты рәсімделеді.

3.2 «Педагог-тағылымдамашы» → «Педагог» қалай беріледі?

Егер сіз **педагог-тағылымдамашы** болсаңыз, **1 жыл өткеннен кейін** аттестаттаусыз-ақ «**педагог**» санатын алу үшін ұйым басшысының атына өтініш бересіз. Басшы өтініш түскеннен кейін **5 жұмыс күні ішінде** бұйрық шығарады.

3.3 Бір дипломда «бір мамандық» болып тұрған пәндер

Егер дипломда пәндер **бір мамандық ретінде** көрсетілсе, санат **негізгі лауазым бойынша** беріледі және сол мамандыққа кіретін пәндерге де қолданылады.

3.4 «Көркем еңбек / Еңбекке баулу» сияқты пәндер

Бұл пәндер бойынша ПББ (тест) **дипломда көрсетілген тиісті мамандықтарға** қарай тапсырылады, ал өзге бағалау (портфолио, қызмет нәтижелері) **атқаратын лауазым** бойынша жүреді.

4) ҚАЙ САНАТҚА ҚАНДАЙ ЖАЛПЫ ТАЛАПТАР БАР? (ӨТЕ ҚЫСҚА ӘРІ НАҚТЫ)

Қағидада әр санатқа қойылатын **кәсіби құзыреттіліктер** және **тәжірибе/нәтиже талаптары** берілген. Төменде мұғалімдер ең жиі қарайтын бөлігі — **педагог-модератордан педагог-шеберге дейінгі** негізгі логика.

4.1 «Педагог-модератор»

- «педагог» деңгейіндегі жалпы талаптарға сай,
- өз тәжірибесін жақсартуға, әдістемелік жұмысты күшейтуге бағытталған нәтиже көрсетеді,
- олимпиада/конкурс/жарыс қатысушылары бар болуы мүмкін (қағидадағы тізбелер мен келісілген деңгейлерге сай).

4.2 «Педагог-сарапшы»

- «педагог-модератор» талаптарына сай,
- кәсіби қоғамдастықта тәжірибені кеңірек ұсынады,
- деңгейі жоғарырақ нәтижелер/қатысулар көрсетіледі.

4.3 «Педагог-зерттеуші»

- «педагог-сарапшы» талаптарына сай,
- зерттеу/инновация/шығармашылық бағытында дәлелді нәтижелері болады,
- тәжірибені өңірлік деңгейде таратуға жақындайды.

4.4 «Педагог-шебер»

Ең жоғары деңгей:

- «педагог-зерттеуші» талаптарына сай,
- тәжірибені тарату — **республика деңгейінде**,

- авторлық бағдарлама әзірлеу/енгізу, немесе оқу-әдістемелік еңбектер авторлығы сияқты дәлелдер,
- республикалық/халықаралық кәсіби шеберлік конкурстары, олимпиада/байқаулар сияқты жоғары деңгейлі көрсеткіштер.

5) АТТЕСТАТТАУДАН ӨТУГЕ ӨТІНІШТІ ҚАЙДА БЕРЕСІЗ?

Мемлекеттік қызмет ретінде өтініш беру жолы санатқа байланысты бөлінеді:

- **Платформа арқылы:** «педагог-модератор», «педагог-сарапшы»
- **Электрондық үкімет порталы арқылы:** «педагог-зерттеуші», «педагог-шебер», сондай-ақ басшы/орынбасар санаттары

Өтініш қабылданса, сіздің «жеке кабинетіңізге» **1 жұмыс күні ішінде** қабылданғаны туралы хабарлама келеді. Құжат дұрыс болмаса — бас тарту хабарламасы жіберіледі.

6) АТТЕСТАТТАУ ҚАНДАЙ КЕЗЕҢДЕРДЕН ТҰРАДЫ?

Қағида бойынша негізгі «өзегі» мыналар:

1. **Педагогтердің білімін бағалау (ПББ)** — компьютерлік тест
2. **Қызмет нәтижелерін кешенді талдамалық жинақтау** — портфолио (материалдар)
3. Осы екеуінің қорытындысымен **Комиссия шешімі** шығарылады

7) ПББ (КОМПЬЮТЕРЛІК ТЕСТ) — ЕҢ МАҢЫЗДЫСЫ

7.1 Тест уақыты

- педагогтер үшін — **80 минут**
- «Математика», «Физика», «Химия», «Информатика» пәндері үшін — **125 минут**
- басшылар/орынбасарлар/әдіскерлер үшін — **90 минут**
- мүмкіндігі шектеулі тұлғаларға — қосымша **40 минут**

7.2 Тесттен өту «шекті деңгейі» (минимум)

ПББ нәтижесі **шекті деңгейге жетсе** — “оң” есептеледі:

- «педагог/педагог-тағылымдамашы» — **50%**
- «педагог-модератор» — **60%**
- «педагог-сарапшы» — **70%**

- «педагог-зерттеуші» — **80%**
- «педагог-шебер» — **90%**
- басшылар мен орынбасарлар үшін — **70%**

7.3 Тегін/ақылы тапсыру

- кезекті аттестаттауда жылына **1 рет тегін, 1 рет ақылы** (бекітілген сома бойынша)
- мерзімінен бұрын аттестаттауға үміткерлерге — жылына **1 рет тегін**
- өтілі жоқ немесе педагогикалық қызметті қайта бастайтын тұлғалар — **1 рет тегін**, кейінгілері ақылы
- сынамалық тестілеу — жыл бойы **ақылы**

7.4 Тест кезінде тыйым салынатын нәрселер және салдары

Аудиторияға телефон/смарт құрылғы, шпаргалка, оқу-әдістемелік әдебиет, кестелер, калькулятор, түрлі қағаз енгізуге болмайды (қағидада нақты көрсетілген).

Бұзушылық анықталса:

- Комиссия шешімімен **1 жылға** қолданыстағы деңгейден **бір деңгей төмен** санат беріледі.
- Егер бұзушылық **қайта анықталса**, педагогтерді **5 жылға**, басшыларды **3 жылға** аттестаттауға жібермеу және санатты төмендету қарастырылған.
- Тест ережесін бұзу бейнежазбамен/затпен расталса — **акт жасалып**, ПББ нәтижелері **жойылады**.

7.5 Апелляция (тестке шағым)

Егер ПББ нәтижесімен келіспесеңіз:

- тест біткен соң **30 минут ішінде**,
- **аудиториядан шықпай**,
- компьютер жүйесі арқылы **әр тапсырма бойынша дәлелді негіздемемен** апелляция бересіз.

Аудиториядан шыққаннан кейін апелляция қабылданбайды.

8) ПОРТФОЛИО (ҚЫЗМЕТ НӘТИЖЕЛЕРІН КЕШЕНДІ ТАЛДАМАЛЫҚ ЖИНАҚТАУ) ҚАЛАЙ БАҒАЛАНАДЫ?

8.1 Қашан және қалай жүреді?

- Аттестаттау оқу жылында **1 рет** өткізіледі.
- Қызмет нәтижелерін талдамалық жинақтау (портфолио қарау) әдетте **қағидада көрсетілген кезеңде** жүргізіледі (қағидада: қаңтар–тамыз аралығы көрсетілген).
- Портфолиодағы материалдар **мемлекеттік дерекқорлардан автоматты** түсуі және педагогтің өзі енгізетін деректерден тұруы мүмкін.

8.2 Немен бағаланады?

Қағидада:

- педагогтер үшін — **портфолионы бағалау парағы** (қосымша 12),
- басшылар үшін — **басшы портфолиосын бағалау парағы** (қосымша 13),
- кейбір ұйым түрлері үшін — **сабақты/іс-шараны бақылау парағы** (қосымша 14) берілген.

Портфолиода жиі қаралатын негізгі блоктар (атаулары қағидада бар):

- **Білім беру сапасын қамтамасыз ету,**
- **Жетістіктер,**
- **Тәжірибені жинақтау және тарату,**
- **Біліктілікті арттыру,**
- (әдіскерлер/басшыларда) **әдістемелік/кадрлық әлеует тиімділігі** сияқты басқарушылық көрсеткіштер.

9) КОМИССИЯ ҚАЛАЙ ҚҰРЫЛАДЫ ЖӘНЕ ШЕШІМ ҚАЛАЙ ШЫҒАРЫЛАДЫ?

9.1 Қай деңгейде қандай комиссия?

Комиссиялар оқу жылының басына дейін құрылады және әр деңгей өз санаттарын қарайды (мысалы: ұйым деңгейі — модератор, аудан/қала — сарапшы және кей басқарушылық санаттар, облыс — зерттеуші және 1-санаттағы басқарушылар, уәкілетті орган жанында — шебер).

9.2 Комиссия құрамы

- құрамында **кемінде 7 жыл** өтілі және тиісті санаттары бар тұлғалар, әдіскерлер, басқару органдары мамандары, сондай-ақ қоғамдық/кәсіби ұйымдар өкілдері болады;

- комиссия мүшелері **алмасусыз** қатысады; хатшы — комиссия мүшесі емес;
- отырыс заңды болуы үшін қатысу — **кемінде 2/3**, шешім — көпшілік дауыспен.

9.3 Қорытынды шешімнің 2 түрі

Комиссия қорытындыны дәл осы тұжырыммен шығарады:

1. **мәлімделген санатқа сәйкес келеді**
2. **мәлімделген санатқа сәйкес келмейді**

Егер «сәйкес келмейді» болса — комиссия:

- қолданыстағы санатты **сақтау**, немесе
- қолданыстағыдан **төмен санат беру** туралы шешім қабылдай алады.

Маңызды нюанс: портфолио жоғары санатқа сай болғанымен, ПББ баллы шектен өтпесе — берілетін санат **ПББ нәтижесінен жоғары болмайды**.

Комиссия шешімі хаттамаланып, үзінді көшірме «жеке кабинетке»/электронды поштаға жіберіледі; кейін бұйрық пен **куәлік** рәсімделеді.

10) САНАТТЫ САҚТАП ҚАЛУ, ТОҚТАТЫЛА ТҰРУ, АТТЕСТАТТАУДАН БОСАТУ (ЖЕҢІЛДІКТЕР)

10.1 Санаттың қолданылуы уақытша тоқтайды және 2 жылдан аспай сақталады

Мына жағдайларда:

- әлеуметтік мәні бар аурулар бойынша уақытша еңбекке жарамсыздық,
- жүктілік/босану және бала күтімі демалысы (баланы асырап алу да кіреді),
- өндірістен қол үзіп жоғары оқу орнынан кейінгі білім алу немесе тағылымдама,
- әскери қызмет.

Сондай-ақ 2 жылдан аспай сақталуы мүмкін: басқа ұйымға ауысқанда немесе уәкілетті орган/басқарма/әдістемелік орталықтан мектепке ауысқанда (қағидада нақты көрсетілген).

10.2 Зейнетке 4 жылдан аз қалған педагогтер

Жасы бойынша зейнеткерлікке **4 жылдан аз** қалған педагогтер **аттестаттаудан босатылады**, қолданыстағы санаты өтінішімен зейнет жасына дейін сақталады.

11) КЕЙБІР САНАТТАР АТТЕСТАТТАУСЫЗ-АҚ БЕРІЛУІ МҮМКІН (ЕРЕКШЕ ЖАҒДАЙЛАР)

Қағидада нақты көрсетілген жеке жағдайларда комиссия өтініш негізінде толық аттестаттау рәсімінсіз санат бере алады. Мысалдар:

- ТЖКБ ұйымдарына арнайы пән педагогі/өндірістік оқыту шебері болып келген тұлғаға өндірістегі өтіліне қарай («модератор»/«сарапшы») беру мүмкіндігі; комиссия отырысы өтініштен кейін **5 жұмыс күні ішінде** өтеді.
- Кей тұлғаларға «педагог-модератор» (мысалы: Президент кадр резерві, ғылыми дәреже иелері, кей халықаралық/бағдарламалық түлектер, белгілі бір тіл сертификаттары бар шет тілі педагогтері және т.б.) — қағидада нақты тізілген.
- «Педагогтер тапшылығы бар өңірлерге үздік педагогтерді тарту» арнайы бағдарламасымен келгендерге — өтінішпен санат беру/жоғарылату жағдайлары бар.
- Басшы/орынбасарға тағайындалғанда кей жағдайда 1-санатты басшы/орынбасар санатын аттестаттаусыз беру (қағидада көрсетілген: кадр резерві, мемлекеттік қызмет өтілі және т.б.).

«Ұстаз» платформасы: мұғалімдерге арналған қарапайым нұсқаулық:

ТОЛЫҒЫРАҚ

ҚМ АА Куәлік нөмірі: **KZ45VPY00102718** — ҚР Мәдениет және Ақпарат министрлігі

© 2026 **Bilimger.kz** Ақпараттық-танымдық білім порталы. Барлық мазмұн авторлық құқықпен қорғалған.